

UNIwersYTET
IM. ADAMA MICKIEWICZA
W POZNANIU

Podstawy pedagogiki dla nauczycieli cz. 1 (ćwiczenia)

Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Nauczanie matematyki i informatyki		Cykl dydaktyczny 2025/26	
Specjalność -		Kod zajęć 06NMIS.12K.01340.25	
Jednostka organizacyjna Wydział Matematyki i Informatyki		Języki wykładowe polski	
Poziom studiów studia pierwszego stopnia		Obligatoryjność Obowiązkowy	
Forma studiów studia stacjonarne		Blok zajęciowy Przedmioty kierunkowe	
Profil studiów profil ogólnoakademicki			
Koordynator zajęć	Renata Wawrzyniak-Beszterda		
Prowadzący zajęcia			
Okres Semestr 2	Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia • Ćwiczenia: 14, Zaliczenie z oceną		Liczba punktów ECTS 1

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	Zapoznanie studentów/studentek z wiedzą dotyczącą zjawisk zachodzących w zespole klasowym (klasa w procesie grupowym, zadania lidera-wychowawcy, role grupowe, konflikty w grupie) ukierunkowane na budowanie profesjonalnego warsztatu wychowawcy.
C2	Zapoznanie studentów/studentek z wiedzą na temat mechanizmów, przesłanek oraz konsekwencji dyskryminacji, budowanie kompetencji rozpoznawania i reagowania na przejawy dyskryminacji rówieśniczej i prowadzenia edukacji prorównościowej i antydyskryminacyjnej.
C3	Pobudzanie wrażliwości na pojawiające się trudności w kontaktach z innymi ludźmi (między dorosłymi, dorosłymi i dziećmi oraz w relacjach rówieśniczych). Rozwijanie etycznej, refleksyjnej i zaangażowanej postawy na rzecz budowania porozumienia i współpracy między różnymi podmiotami szczególnie szkoły z rodzicami.
C4	Kształtowanie postaw prospołecznych, refleksyjności oraz odpowiedzialności etycznej w zawodzie nauczyciela-wychowawcy

Wymagania wstępne

Brak.

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy - Student/ka:			
W1	Zna i rozumie specyfikę pracy z klasą z uwagi na proces rozwoju grupy. Rozumie potrzebę dostosowania funkcjonowania w roli lidera do potrzeb grupy. Zna zasady zawierania kontraktu wychowawczego z klasą/ucznem.	B2.W2, B2.W4	Raport, Portfolio, Aktywny udział w zajęciach
W2	Zna style kierowania grupą i rozumie ich skutki dla efektywności pracy uczniów oraz klimatu klasy.	B2.W4	Raport, Portfolio, Aktywny udział w zajęciach
W3	Rozumie potencjał konfliktów w relacjach społecznych. Zna metody rozwiązywania sytuacji konfliktowych w sytuacjach szkolnych.	B2.W4	Raport, Portfolio, Aktywny udział w zajęciach
W4	Zna indywidualne i społeczne konsekwencje stereotypów, uprzedzeń. Rozumie mechanizmy dyskryminacji a także przesłanki i przejawy dyskryminacji w relacjach szkolnych.	B2.W4	Raport, Portfolio, Aktywny udział w zajęciach
Umiejętności - Student/ka:			
U1	Potrafi zaplanować zajęcia służące zawieraniu kontraktu wychowawczego (z klasą/ucznem) i pracować wychowawczo z klasą/ucznem z wykorzystaniem kontraktu. Potrafi animować życie społeczno-kulturalne klasy adekwatnie wobec potrzeb uczniów/zespołu klasowego.	B2.U5, B2.U6, B2.U7	Raport, Portfolio, Aktywny udział w zajęciach

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
U2	Potrafi w ramach pracy wychowawczej z klasą planować działania/zajęcia integrujące grupę, animujące zespołowe inicjatywy uczniów, wspierające samorządność i autonomię uczniów. Potrafi stosować konstruktywne wzorce komunikacyjne.	B2.U5, B2.U6, B2.U7	Raport, Portfolio, Aktywny udział w zajęciach
U3	Potrafi zaprojektować i przeprowadzić działania z zakresu edukacji na rzecz równości i edukacji antydyskryminacyjnej w środowisku szkolnym (oraz ich ewaluację).	B2.U3, B2.U4, B2.U5, B2.U6	Raport, Portfolio, Aktywny udział w zajęciach
U4	Zna zasady pracy opiekuńczo-wychowawczej nauczyciela i potrafi zgodnie z nimi zaplanować pracę z klasą/ucznem.	B2.U3, B2.U4, B2.U5, B2.U6	Raport, Portfolio, Aktywny udział w zajęciach
U5	Posługuje się zasadami i normami etycznymi, kierując się empatią i poczuciem odpowiedzialności za podjęcie działań profilaktycznych i interwencyjnych wobec przejawów dyskryminacji w środowisku szkolnym.	B2.U3, B2.U4, B2.U5, B2.U6	Raport, Portfolio, Aktywny udział w zajęciach
Kompetencje społecznych - Student/ka:			
K1	Jest gotów podejmować współpracę z nauczycielami, specjalistami i środowiskiem pozaszkolnym na rzecz wspierania funkcji wychowawczej szkoły.	B2.K2, B2.K3, B2.K4	Raport, Portfolio, Aktywny udział w zajęciach

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	Rozwój grupy – ewolucja roli wychowawcy jako lidera grupy.	W1, U4, U5, K1	Ćwiczenia
2.	Kontrakt wychowawczy – wspieranie samorządności i podmiotowości uczniów.	W1, U1, K1	Ćwiczenia
3.	Style kierowania grupą i ich konsekwencje dla klimatu klasy oraz efektywności pracy uczniów.	W2, U4, K1	Ćwiczenia
4.	Konflikt w relacjach szkolnych – specyfika i metody rozwiązywania. Konstruktywna komunikacja.	W3, U2, U4, K1	Ćwiczenia
5.	Integracja klasy – praktyczne rozwiązania. Poszanowanie godności uczniów.	U1, U2, U4, K1	Ćwiczenia
6.	Edukacja na rzecz równości oraz profilaktyka antydyskryminacyjna w szkole jako adekwatne działania wobec przejawów dyskryminacji w środowisku szkolnym.	W4, U3, U4, U5, K1	Ćwiczenia

Informacje dodatkowe

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Ćwiczenia	Dyskusja, Praca z tekstem, Metoda analizy przypadków, Gra dydaktyczna/symulacyjna, Rozwiązywanie zadań (np.: obliczeniowych, artystycznych, praktycznych), Demonstracje dźwiękowe i/lub video, Metoda aktywizująca - "burza mózgów", Praca w grupach

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Ćwiczenia	Udział w 80% zajęć. Wykonanie raportów zgodnie z wymaganiami określonymi przez prowadzącego zajęcia. Portfolio (zadania realizowane w ramach zajęć). Kryteria oceniania: • bardzo dobry (bdb; 5,0): student osiągnął planowane efekty uczenia się obejmujące wszystkie istotne aspekty w stopniu zaawansowanym • dobry plus (+db; 4,5): student osiągnął planowane efekty uczenia się obejmujące wszystkie istotne aspekty w stopniu bardzo wysokim, mogły pojawić się nieliczne błędy lub niepoprawności • dobry (db; 4,0): student osiągnął planowane efekty uczenia się obejmujące istotne aspekty w stopniu dobrym, mogły pojawić się błędy lub niepoprawności • dostateczny plus (+dst; 3,5): student osiągnął planowane efekty uczenia się bez niektórych istotnych aspektów, mogły pojawić się poważniejsze błędy lub niepoprawności • dostateczny (dst; 3,0): student osiągnął planowane efekty uczenia się bez niektórych istotnych aspektów, mogły pojawić się liczne błędy i niepoprawności • niedostateczny (ndst; 2,0): student nie osiągnął planowanych efektów uczenia się.

Literatura

Obowiązkowa

1. Dyskryminacja w szkole. Obecność nieusprawiedliwiona Raport z badań, red. Gawlicz K., Rudnicki P., Starnawski M., Warszawa 2015, https://eige.europa.eu/docs/78_PL.pdf
2. Edukacja antydyskryminacyjna. Ostatni dzwonek! O deficytach systemu edukacji formalnej w obszarze przeciwdziałania dyskryminacji i przemocy motywowanej uprzedzeniami. Raport z badań, red. M. Chustecka, E. Kielak, M. Rałuszko, Warszawa 2016.
3. Gwizdek B., Sołtys E., Integracja klasy, "Remedium", 2005 nr 5.
4. Jankowski B., Sposoby na trudne zachowania uczniów: utrzymanie dyscypliny w klasie, kultura osobista uczniów, zawieranie kontraktów szkolnych, Warszawa 2012.
5. Rockwell S., A co mi zrobisz? Od chaosu do współpracy w klasie, Warszawa 2008.
6. Rogers B., Trudna klasa. Opanować, wychować, nauczyć..., Otwock 2006.
7. Janowski A., Poznawanie uczniów. Zdobywanie informacji w pracy wychowawczej, Warszawa 2002.

Dodatkowa

1. „Dyskryminacja i równe traktowanie – najważniejsze pojęcia i definicje”, Fundacja na rzecz Różnorodności Społecznej (FRS), Warszawa 2015 http://ffrs.org.pl/wp-content/uploads/FRS_Broszura_Definicje-dysk_www.pdf
2. Kompetencje międzykulturowe dla wszystkich. Przygotowanie do życia w różnorodnym świecie, red. F. Brotto, J. Huber, K. Karwacka-Vögele, G. Neuner, R. Ruffino, R. Teutsch, Warszawa 2014
3. Tarkowska E., "Nie masz kasy, jesteś nikim". O pogłębianiu nierówności w szkole, w: Wychowanie tom 4. Pojęcia - procesy - konteksty. Ku demokracji poprzez edukację, red. M. Czerepaniak-Walczak, M. Dudzikowa, Sopot 2007.
4. Kołodziejczyk J., Dyscyplina w klasie. Metody i techniki interwencji, Kraków 2005.
5. Pankowska D., Wychowanie a role płciowe, Gdańsk 2005.
6. Równe traktowanie w szkole, RAPORT Z BADANIA W SZKOŁACH ORAZ ANALIZA ILOŚCIOWA PROGRAMÓW WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNYCH.
<https://bip.brpo.gov.pl/sites/default/files/2022-01/Raport%20%20R%C3%B3wne%20traktowanie%20w%20szkole.pdf>
7. Checklista „Równe traktowanie w szkole”, Fundacja na rzecz Różnorodności Społecznej (FRS), Warszawa 2015.
http://ffrs.org.pl/wp-content/uploads/FRS_Checklista_RT-w-szkole.pdf

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Ćwiczenia	14

Czytanie wskazanej literatury	4
Przygotowanie raportu	8
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 26
Liczba punktów ECTS	ECTS 1

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Efekty uczenia się dla kierunku

Kod	Treść
B2.K2	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do profesjonalnego rozwiązywania konfliktów w klasie szkolnej lub grupie wychowawczej
B2.K3	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do samodzielnego pogłębiania wiedzy pedagogicznej
B2.K4	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do współpracy z nauczycielami i specjalistami w celu doskonalenia swojego warsztatu pracy
B2.U3	Absolwent/ka potrafi formułować oceny etyczne związane z wykonywaniem zawodu nauczyciela
B2.U4	Absolwent/ka potrafi nawiązywać współpracę z nauczycielami oraz ze środowiskiem pozaszkolnym
B2.U5	Absolwent/ka potrafi rozpoznawać sytuację zagrożeń i uzależnień uczniów
B2.U6	Absolwent/ka potrafi zdiagnozować potrzeby edukacyjne ucznia i zaprojektować dla niego odpowiednie wsparcie
B2.U7	Absolwent/ka potrafi określić przybliżony potencjał ucznia i doradzić mu ścieżkę rozwoju
B2.W2	Absolwent/ka zna i rozumie rolę nauczyciela i koncepcje pracy nauczyciela: etykę zawodową nauczyciela, nauczycielską pragmatykę zawodową – prawa i obowiązki nauczycieli, zasady odpowiedzialności prawnej opiekuna, nauczyciela, wychowawcy i za bezpieczeństwo oraz ochronę zdrowia uczniów, tematykę oceny jakości pracy nauczyciela, zasady projektowania ścieżki własnego rozwoju zawodowego, rolę początkującego nauczyciela w szkolnej rzeczywistości, uwarunkowania sukcesu w pracy nauczyciela oraz choroby związane z wykonywaniem zawodu nauczyciela
B2.W4	Absolwent/ka zna i rozumie zasady pracy opiekuńczo-wychowawczej nauczyciela: obowiązki nauczyciela jako wychowawcy klasy, metodykę pracy wychowawczej, program pracy wychowawczej, style kierowania klasą, ład i dyscyplinę, poszanowanie godności dziecka, ucznia lub wychowanka, różnicowanie, indywidualizację i personalizację pracy z uczniami, funkcjonowanie klasy szkolnej jako grupy społecznej, procesy społeczne w klasie, rozwiązywanie konfliktów w klasie lub grupie wychowawczej, animowanie życia społeczno-kulturalnego klasy, wspieranie samorządności i autonomii uczniów, rozwijanie u dzieci, uczniów lub wychowanków kompetencji komunikacyjnych i umiejętności społecznych niezbędnych do nawiązywania poprawnych relacji; pojęcia integracji i inkluzji; sytuację dziecka z niepełnosprawnością fizyczną i intelektualną w szkole ogólnodostępnej, problemy dzieci z zaburzeniami ze spektrum autyzmu i ich funkcjonowanie, problemy dzieci zaniedbanych i pozbawionych opieki oraz szkolną sytuację dzieci z doświadczeniem migracyjnym; problematykę dziecka w sytuacji kryzysowej lub traumatycznej; zagrożenia dzieci i młodzieży: zjawiska agresji i przemocy, w tym agresji elektronicznej, oraz uzależnień, w tym od środków psychoaktywnych i komputera, a także zagadnienia związane z grupami nieformalnymi, podkulturami młodzieżowymi i sektami